

field, the edge of a heavily patinated Paleolithic core made of Krumlovský-les I type chert was discovered. Additionally, an unpatinated blade scraper made of the same chert was found, along with a fragment of a burnt and retouched blade, which, however, belong to a later prehistoric period.

Petr Šmaho

Mikulčice (okr. Hodonín)

„Klášteřisko“.

Mezolit. Sídliště. Sonda. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.8078853N, 17.0942625E

V roce 2024 navázal na předchozí sezónu (Bartík et al. 2024; AMČR) zjišťovací výzkum v poloze Mikulčice – „Klášteřisko“, jehož cílem bylo ověřit několik základních otázek týkajících se poznání rozsahu a datování zdejšího mezolitického osídlení, stratigrafie a míry poškození původních nálezových situací (obr. 6). V této sezóně jsme se zaměřili na dokončení výzkumu sondy č. 2/23. Díky plavení veškerého exkavovaného sedimentu se podařilo získat opět početnou kolekci štípané industrie včetně dvou desítek mikrolitů, mezi kterými se objevují i trojúhelníky. V surovinovém spektru nadále převládají lokální rohovce, ze vzdálených importů stojí za zmínku nálezy několika artefaktů z obsidiánu. Lokalita nadále skýtá potenciál pro pokračování výzkumu, který by se měl v budoucnu rozšířit i do dalších poloh v rámci mikulčického areálu.

Obr. 6. Mikulčice. Pohled na výzkum v roce 2024. Foto J. Bartík.

Fig. 6. Mikulčice. A view of the excavation area in 2024. Photo by J. Bartík.

Literatura

Bartík, J., Škrdla, P., Boriová, S., Herčík, O. 2024: Mikulčice (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 65(1), 168–169.

AMČR: Záznam M-202501324 [cit. 2025-06-06]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202501324>.

Summary

In 2024, excavations resumed at the Mikulčice – ‘Klášteřisko’ site (Hodonín District), connecting to the previous season’s work (Bartík et al. 2024; AMČR). The aim was to explore several key research questions concerning the extent and chronology of the Mesolithic settlement, site stratigraphy, and the degree of disturbance to the original archaeological contexts. This

season’s fieldwork focused on the completion of trench 2/23 (Fig. 6). The site continues to hold significant research potential, which should be further explored through excavations in other areas within the Mikulčice complex.

Jaroslav Bartík, Petr Škrdla, Soňa Boriová, Ondřej Herčík,
Dominik Chlachula

Mohelno (okr. Třebíč)

„Plevovce“.

Pozdní fáze mladého paleolitu. Sídliště. Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.1041856N, 16.1509269E

V roce 2024 pokračoval systematický záchranný výzkum lokality. V této sezóně byla pozornost zaměřena na svrchní části úseku 3, kde došlo k rozšíření zkoumané plochy v rámci koncentrace nálezů AC 1. Odkryta zde byla sonda o rozměru 2 × 2,5 m (obr. 7), která navazovala z východu na původní zkoumanou plochu (Škrdla et al. 2015) a sondu z roku 2023 (Bartík et al. 2024). Oproti předchozí sezóně klesl počet získaných artefaktů. Na uvedeně ploše se podařilo z intaktního sedimentu vyzvednout pouze deset vesměs drobných kusů štípané industrie. Jedinou výjimku představuje středně velké (rozměry: 51 × 32 × 23 mm), bipolárně sbíjené jádro. Všechny artefakty jsou opět vyrobeny výhradně z eratického silicitu. Vůbec poprvé byly v prostoru koncentrace nálezů AC 1 zjištěny zvířecí kosti. Podle předběžného určení půjde o zlomky zubů pravděpodobně koně či soba (obr. 8). V průběhu roku probíhalo taktéž pravidelné monitorování vodní eroze rozplavující povrchové sedimenty lokality, při kterém byly objeveny v erozních korytech další štípané artefakty z vícera fází mladého paleolitu.

Literatura

Bartík, J., Škrdla, P., Adameková, K. 2024: Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 65(1), 169.

Škrdla, P., Bartík, J., Rychtaříková, T. 2015: Dvě koncentrace epigravettských artefaktů v Mohelně-Plevovcích. *Přehled výzkumů* 56(1), 9–29.

Obr. 7. Mohelno. Sonda v prostoru AC 1. Foto J. Bartík.

Fig. 7. Mohelno. Test pit in the AC 1 area. Photo by J. Bartík.

Obr. 8. Mohelno. Fragments zvířecích zubů v prostoru AC 1. Foto J. Bartík.

Fig. 8. Mohelno. Fragments of animal teeth in the AC 1 area. Photo by J. Bartík.

Summary

In 2024, a systematic rescue excavation continued at the Mohelno – Plevovce site (Třebíč District), with work concentrated on the upper part of Section 3. Here, the investigated area with find concentration AC 1 was expanded by a 2 × 2.5 m trench (Fig. 7), adjoining both the area excavated before (Škrdla et al. 2015) and the 2023 trench to the east (Bartík et al. 2024). A small assemblage of chipped stone artefacts was recovered, including a bipolar core made of erratic flint. For the first time within concentration AC 1, animal bones were also discovered – specifically teeth, most likely from a horse or a reindeer (Fig. 8).

Jaroslav Bartík, Petr Škrdla

Nevojice (okr. Vyškov)

„Strašník“.

Mladý paleolit, pozdní paleolit. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u autora.

Lokalizace: WGS-84: 49.1326967N, 17.0438283E; 49.1317842N, 17.0444078E

V polní trati „Strašník“, jihozápadně od obce, na výrazném hřebetu severního výběžku kóty 363,3 m n. m., byl na poli pod lesem podle M. Mazálka před r. 1941 vyzvednut silně přepálený listovitý hrot (Mazálek 1960).

Při pochůzce autora zprávy dne 28. 8. 2024 byly v těchto místech na poli pod lesem nalezeny na hraně prudkého svahu dvě koncentrace kamenné štípané industrie, od sebe vzdálené přibližně 100 m. Sběr proběhl za ideálních podmínek a bylo zde celkem nalezeno 18 kusů artefaktů. V surovinovém spektru převažují moravské jurské rohovce, dvěma kusy je zastoupen rohovec typu Krumlovský les II a jedním kusem radiolarit. Jeden artefakt je přepálený a u některých dalších z níže položené koncentrace je nápadný vyšší stupeň patinace, zejména u větších z jader a u artefaktu na rozhraní mezi jádrem a vysokým škrabadlem.

V koncentraci výše na svahu (okolo bodu 49.1326967N, 17.0438283E) byla nalezena dvě drobná jádra na čepelky, škrabadlo na čepeli kombinované s příčnou retuší s ventrálními výstěpky, zlomek čepelky s otupeným bokem se stopami po opotřebení ostří, tři čepelky a tři kusy výrobního odpadu. Analogicky podobné nálezy, a to jak typově, tak co do stupně patinace,

se nacházejí na protější straně údolí, na 1300 m severozápadním směrem vzdálené nejbohatší stanici regionu Vícemilice I.

O přibližně 100 m níže na stejném poli (okolo bodu 49.1317842N, 17.0444078E) byla autorem zprávy nalezena druhá koncentrace kamenné štípané industrie. Zde bylo vyzvednuto jádro, artefakt na pomezí jádra a vysokého škrabadla, příčná retuš, čepelka, zlomek čepelky, ústěp a dva kusy výrobního odpadu. U těchto artefaktů se nabízí analogie s nálezy ze stanice Vícemilice III.

Literatura

Mazálek, M. 1960: Paleolitický výzkum Bučovska na Moravě. *Časopis Moravského musea v Brně, vědy společenské* XLV, 27–68.

Summary

In the ‘Strašník’ field (Nevojice cadastral area, Vyškov District), on the edge of a steep slope, two concentrations of chipped stone industry were identified, located approximately 100 m apart. The assemblage comprises 18 pieces displaying varying degrees of patination. Typologically, it includes three cores, a hybrid tool exhibiting characteristics of both a core and a high scraper, a scraper combining transverse retouch and ventral removals, a fragment of a bladelet with a blunted edge, a fragment with transverse retouch, several blades, a flake, and production debris.

Petr Šmácho

Nížkovice (okr. Vyškov)

„U Větrníku“.

Mladý paleolit. Ojedinelý artefakt. Povrchový nález. Průzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos.

Lokalizace: WGS-84: 49.1066300N, 16.8898467E

Dne 14. 12. 2024 na katastru obce Nížkovice v polní trati „U Větrníku“, na výrazné vyvýšenině za vodojemem, ve vzdálenosti cca 20 m západně od kóty 330,5 m n. m. našel autor zprávy reziduum silně patinovaného jádra z rohovce se stopami tří negativů po těžbě čepelí. Lokalita byla autorem zprávy vytipována na základě programu Analýza výškopisu (ČÚZK 2024 – LIDAR, sklonitost svahu, pole viditelnosti) jako perspektivní poloha s možností paleolitického osídlení kultury aurignacienu. Naproti přes Vážanský žleb s prameništěm drobné vodoteče se 1 km jihozápadně nachází polykulturní stanice Kobeřice – „Nad Vinohrady“.

Literatura

ČÚZK 2024: *Analýza výškopisu* [online]. ČÚZK, © 2024. [cit. 2025-02-13] Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/av/>.

Summary

On 14 December 2024, a heavily patinated chert core was discovered in the ‘U Větrníku’ field (Nížkovice cadastral area, Vyškov District), approximately 20 m west of the 330.5 m elevation point.

Petr Šmácho